

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

[..]
[\[..\]@inbox.lv](mailto:[..]@inbox.lv)

Lēmums

Rīgā, Dokumenta datums skatāms laika zīmogā

Dokumenta reģistrācijas numurs
skatāms pievienotajā teksta datnē

Par Datu valsts inspekcijas faktiskās rīcības apstrīdēšanu

[1] Datu valsts inspekcijā (turpmāk – Inspekcija) saņemts [..] (turpmāk – Iesniedzēja) 2026. gada 2. maija iesniegums (reģ. Inspekcijā 05.05.2026. ar Nr. 7-4.2/221-S; turpmāk – Sūdzība), kurā Iesniedzēja apstrīd Inspekcijas 2026. gada 21. aprīļa atbildi Nr. 2-4.2/788-N “*Par sūdzības izskatīšanas iznākumu*” (turpmāk – Atbildes vēstule) un lūdz atkārtoti izskatīt Iesniedzējas Sūdzību pēc būtības, uzskatot, ka Atbildes vēstulē nav pilnībā izvērtēti visi Iesniedzējas norādītie apstākļi un iesniegtie pierādījumi.

[2] Izvērtējot Sūdzībā minēto un Inspekcijas rīcībā esošo informāciju, Inspekcija

konstatē:

[2.1] 2026. gada 14. janvārī Inspekcijā saņemta Iesniedzējas sūdzība (reģ. Inspekcijā 15.01.2026. Nr. 2-4.2/86-S; turpmāk – Sākotnējā sūdzība) par pārkāpumiem personas datu apstrādē, kas veikti Zemgales plānošanas reģiona dokumentu vadības sistēmā “Namejs” (turpmāk – Sistēma). Iesniedzēja norāda, ka Sistēmā ir publiski pieejami dokumenti, kuri satur sensitīvu informāciju par Iesniedzējas darba slodzes un darba samaksas samazinājumu, kā arī citus ar darba attiecībām saistītus īpašas kategorijas personas datus (piemēram, vai Iesniedzēja ir arodbiedrības biedrs). Iesniedzēja norāda, ka Sistēmā tiek īstenota nekonsekventa un patvaļīga rīcība attiecībā uz dokumentu pieejamību Sistēmas lietotājiem, bez skaidriem un tiesiski pamatotiem kritērijiem, kas Iesniedzējas ieskatā

pārkāpj Vispārīgās datu aizsardzības regulas¹ (turpmāk – Datu regula) principus. Sākotnējai sūdzībai kā pierādījumi ir pievienoti ekrānuzņēmumi no Sistēmas.

[2.2] Inspekcija Atbildes vēstulē informēja Iesniedzēju, ka aprakstītā situācija ir saistīta ar Zemgales plānošanas reģiona īstenoto dokumentu un arhīvu pārvaldības organizatorisko kārtību. Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldības organizatoriskie jautājumi, tostarp dokumentu reģistru izveide, dokumentu klasifikācija un piekļuves tiesību noteikšana dokumentiem, ir regulēti ar dokumentu un arhīvu pārvaldību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem un ir katras institūcijas vadītāja atbildība. Inspekcija arī norādīja, ka personas datu apstrāde dokumentu pārvaldības ietvaros ietilpst Datu regulas piemērošanas jomā, un Zemgales plānošanas reģionam (pārzinim), organizējot dokumentu apriti, ir pienākums nodrošināt personas datu apstrādes atbilstību Datu regulas principiem, tostarp tiesiskuma, datu minimizācijas un konfidencialitātes principam (Datu regulas 5. panta 1. punkts), kā arī īstenot atbilstošus tehniskos un organizatoriskos pasākumus personas datu aizsardzībai (Datu regulas 32. pants). Vienlaikus, pamatojoties uz Inspekcijas rīcībā esošo informāciju, Inspekcija neidentificēja apstākļus, ka būtu notikusi pretiesiska personas datu izpaušana, nodrošinot piekļuvi dokumentiem personām, kurām tam nav pilnvarojuma.

[2.3] 2026. gada 21. aprīlī Inspekcijā saņemta Iesniedzējas Sūdzība, kurā Iesniedzēja, minot jaunus papildus argumentus un apsvērumus, uzskata, ka Inspekcija nav pienācīgi izvērtējusi Sākotnējo sūdzību, jo nav konstatējusi personas datu apstrādes pārkāpumu Sistēmas darbībā, t.sk. apstrādājot arī Iesniedzējas personas datus. Iesniedzēja atkārtoti norāda, ka Sistēmā līdzīgi dokumenti tiek klasificēti atšķirīgi, balstoties uz subjektīviem apsvērumiem, nevis vienotiem objektīviem kritērijiem, tādējādi pārkāpjot Datu regulas prasības. Līdz ar to Iesniedzēja lūdz atkārtoti izvērtēt, vai Sistēmā veiktā personas datu apstrāde atbilst Datu regulas prasībām.

[3] Izvērtējot Inspekcijas rīcībā esošos dokumentus, kā arī konstatētos apstākļus un to juridisko vērtējumu, Inspekcija

secina:

[3.1] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 89. panta pirmo daļu iestādes faktiskā rīcība ir iestādes rīcība publisko tiesību jomā, kas neizpaužas tiesību akta veidā un kas ir vērsta uz faktisko seku radīšanu, ja privātpersonai uz šo rīcību ir tiesības vai šīs rīcības rezultātā ir radies vai var rasties personas subjektīvo tiesību vai tiesisko interešu aizskārums. Par faktisko rīcību atzīstamas arī iestādes darbības, kas neatkarīgi no iestādes nodoma rada tādas faktiskās sekas, kuru rezultātā privātpersonai ir radies vai var rasties būtisks tiesību aizskārums. Atbilstoši APL 89. panta otrajai daļai faktiskā rīcība ir arī iestādes bezdarbība, ja iestādei saskaņā ar tiesību normām bija vai ir pienākums izpildīt kādu darbību, kā arī iestādes sniegta izziņa. Savukārt, saskaņā ar APL 91. panta ceturto daļu, privātpersona iestādes faktisko rīcību var apstrīdēt un pārsūdzēt tāpat kā administratīvo aktu. Ievērojot minēto, Inspekcijas Atbildes vēstule ir uzskatāma par iestādes faktisko rīcību, kas

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula)

apstrīdama tāpat kā administratīvais akts.

[3.2] Saskaņā ar APL 79. panta pirmo daļu, administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, bet, ja rakstveida izdotajā administratīvajā aktā nav norādes, kur un kādā termiņā to var apstrīdēt, - viena gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Ņemot vērā šī lēmuma 1. punktā norādīto attiecībā uz Sūdzības saņemšanas dienu, Inspekcija secina, ka Sūdzība ir iesniegta termiņā, līdz ar to tās izskatīšana ir pieļaujama.

[3.3] Saskaņā ar APL 81. panta pirmo daļu, augstāka iestāde izskata lietu vēlreiz pēc būtības kopumā vai tajā daļā, uz kuru attiecas Iesniedzējas iebildumi. APL 81. panta piektajā daļā ir noteikts, ka apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu. Šādā veidā tas ir izpildāms un to var pārsūdzēt tiesā. APL 76. panta trešajā daļā ir noteikts, ka administratīvā akta apstrīdēšana ir sākotnējās administratīvās lietas turpinājums. Līdz ar to, Inspekcijas direktore kā augstāka amatpersona, atkārtoti izskata Iesniedzējas lietu pēc būtības, vērtē un pārbauda, vai Inspekcijas amatpersona ir pienācīgi izvērtējusi visus Sākotnējā sūdzībā minētos argumentus.

[3.4] Izvērtējot Sūdzībā minētos apsvērumus, kas saistīti ar personas datu apstrādi Sistēmā, konstatējams, ka Iesniedzēja sūdzas par personas datu apstrādi saistībā ar nodarbinātību, proti, par personas datu apstrādi, kas ir iekļauti Sistēmas personāla lietvedības dokumentos. Norādāms, ka personāla dokumenti, kas satur informāciju par darbinieka atlīdzību, piešķirtajām piemaksām, algas samazinājumu, disciplinārbildību vai veselību ir uzskatāmi par personas datiem Datu regulas 4. panta 1) apakšpunkta izpratnē, kā arī šie dati atsevišķos gadījumos var saturēt īpašu kategoriju personas datus Datu regulas 9. panta 1. punkta izpratnē, piemēram, par personas dalību arodbiedrībā vai personas veselības stāvokli. Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas praksei, darba devējam ir jānodrošina, ka personas datu apstrāde, kas saistīta ar nodarbinātību, atbilst ne tikai Datu regulas 88. pantam un nacionālajiem tiesību aktiem, bet arī Datu regulas 5. pantā uzskaitītajiem personas datu apstrādes principiem, 6. pantā minētajiem tiesiskajiem pamatiem, kā arī Datu regulas 9. pantā noteiktajiem īpašu kategoriju personas datu aizsardzības nosacījumiem². Līdz ar to, apstrādājot personas datus saistībā ar nodarbinātību, pārzinim (darba devējam) ir jāizveido un jānodrošina noteiktas kārtības ievērošana, garantējot šo datu aizsardzību un apstrādes drošību atbilstoši Datu regulas prasībām.

[3.5] Ievērojot Iesniedzējas Sūdzībā izteikto lūgumu, Inspekcijas direktore atkārtoti izvērtēja Iesniedzējas Sūdzībā un Sākotnējā sūdzībā iekļautos argumentus un jautājumus. Ņemot vērā, ka Sūdzība satur vairākus jautājumus, kurus papildina saistīti precizējoši jautājumi, tad atbildes uz šiem jautājumiem tiks sniegtas secīgi, atbilstoši uzdoto jautājumu saturam:

[3.5.1] Iesniedzēja norāda, ka Atbildes vēstulē ir minēts, ka dokumentu un arhīvu pārvaldības organizatoriskiem jautājumiem ir jābūt regulētiem ar institūcijas normatīvajiem aktiem, kas ir institūcijas vadības atbildība, tāpēc Iesniedzēja lūdz skaidrot, kā dokumentu un arhīvu pārvaldība ir

² Skat. EST sprieduma lietā Nr. C-65/23 “MK v K GmbH”, 50. punktu

regulēta Zemgales plānošanas reģionā un kāpēc vienas iestādes ietvaros līdzīgi dokumenti un personas dati tiek klasificēti atšķirīgi.

Norādāms, ka atšķirīga dokumentu pieejamības režīma noteikšana dažādiem lietvedībā esošiem dokumentiem uzreiz nenozīmē, ka ir noticis Datu regulas pārkāpums. Dokumentu pieejamības līmenis var atšķirties, ja to pamato konkrētā dokumenta saturs, apstrādes nolūks, adresātu loks, dokumenta saņēmēja darba pienākumi vai pilnvaras, vai citi objektīvi konstatējami apstākļi. Tomēr Datu regulas prasībām neatbilst tāda prakse, kurā līdzīga rakstura dokumenti ar līdzīgu personas datu apjomu un līdzīgu apstrādes nolūku, piemēram, pabalsta piešķiršana, tiek klasificēti atšķirīgi bez pārziņa skaidriem, iepriekš noteiktiem kritērijiem un nosacījumiem un ir pieejami visiem darbiniekiem neatkarīgi no to veicamajiem pienākumiem. Personāla lietvedības dokumentiem jābūt klasificētiem pēc vienotiem kritērijiem, kas ir zināmi un saprotami visiem darbiniekiem, ievērojot dokumentā ietvertu personas datu apjomu, to saturu, un šo datu apstrādes nolūku. Tāpēc, ja, piemēram, viena darbinieka iesniegums par pabalsta piešķiršanu un ar to saistītie pielikumi ir klasificēti kā ierobežotas pieejamības dokuments, bet cita darbinieka iesniegums par pabalsta piešķiršanu ir pieejams plašākam darbinieku lokam, pārzinim atbilstoši Datu regulas 5. panta 2. punktā nostiprinātajam pārskatatbildības principam³ ir jāspēj pamatot, kādēļ šāda atšķirīga pieeja personāla lietvedības dokumentu pieejamības statusa noteikšanai ir nepieciešama, samērīga un personas datu aizsardzības principiem atbilstoša.

Nekonsekventa pieejamības statusa piemērošana līdzīga satura personāla lietvedības dokumentiem var liecināt par to, ka pārzinis nav pienācīgi īstenojis pārskatatbildības principu un izveidojis efektīvu personāla lietvedības sistēmu, kurā tiek ievēroti visi personas datu apstrādes un aizsardzības principi un nosacījumi. Rezumējot norādāms, ka Datu regulas prasībām neatbilst tāda prakse, kurā līdzīga rakstura dokumenti ar salīdzināmu personas datu apjomu un līdzīgu apstrādes nolūku tiek klasificēti atšķirīgi bez skaidriem, iepriekš noteiktiem, dokumentētiem, konsekventi piemērotiem un darbiniekiem saprotamiem kritērijiem.

Lai izvērtētu, vai pārzinis (Zemgales plānošanas reģions) ir noteicis skaidri saprotamus nosacījumus personāla lietvedības dokumentu apstrādei, ir nepieciešams noskaidrot, vai pārzinis ir izveidojis, dokumentējis un izskaidrojis nodarbinātajiem kārtību, kā notiek personas datu apstrāde Sistēmā. Inspekcijas direktore konstatē, ka Inspekcijas rīcībā nav informācijas, vai šāda kārtība Zemgales plānošanas reģionā ir izveidota. Tāpēc Inspekcijas direktore secina, ka Atbildes vēstulē nav vērtēts, vai Zemgales plānošanas reģionā īstenotā atšķirīgā personāla lietvedības dokumentu klasificēšanas prakse ir bijusi pamatota un nepieciešama, un vai tā atbilst Zemgales plānošanas reģionā izveidotajai personāla lietvedības dokumentu apstrādes kārtībai.

[3.5.2] Iesniedzēja norāda, ka Zemgales plānošanas reģionā ir nozīmēta persona, kas pilda datu aizsardzības speciālista funkcijas, un lūdz skaidrot, vai šī persona ir iesaistīta piekļuves tiesību un datu aizsardzības apstrādes organizēšanā. Iesniedzēja arī lūdz skaidrot, kā Iesniedzējas identificētajā Iesniedzējas personas datu apstrādes gadījumā datu aizsardzības speciālists nodrošināja datu aizsardzības funkciju un kādi uzraudzības pasākumi tika veikti no datu aizsardzības speciālista puses.

³ Datu regulas 5. panta 2. punktā nostiprinātais pārskatatbildības princips paredz, ka pārzinim ir ne tikai jāpiemēro visi Datu regulas 5. panta 1. punktā uzskaitītie personas datu apstrādes principi, bet arī jāspēj uzskatāmi parādīt, ka šie principi ir tikuši ievēroti

Informējam, ka Inspekcijas kompetencē neietilpst datu aizsardzības speciālistu darba uzraudzība. Atbilstoši Fizisko personu datu apstrādes likuma 17. pantam pārzinis izvēlas personu, kura veic datu aizsardzības speciālista funkciju. Datu aizsardzības speciālists ir persona ar speciālām zināšanām datu aizsardzības tiesību un praktiskas datu aizsardzības piemērošanā, kura sniedz konsultācijas iestādes vadībai jautājumos, kas saistīti ar personas datu apstrādi un aizsardzību. Vienlaikus neatkarīgi no datu aizsardzības speciālista sniegtajiem ieteikumiem, atbildīga par personas datu apstrādi un ar to saistītiem jautājumiem būs organizācija, kas speciālistu pieņēmusi darbā.⁴ Inspekcija nevar izvērtēt un sniegt Iesniedzējai atbildi par to, vai konkrētajā gadījumā datu aizsardzības speciālists ir veicis noteiktas darbības personas datu aizsardzības nodrošināšanai un vai šī persona tika piesaistīta personāla lietvedības dokumentu piekļuves tiesību un datu apstrādes procesu organizēšanā, jo Inspekcija nav pilnvarota šādu izvērtējumu veikt. Nenoliedzami, ka labā prakse paredz, ka datu aizsardzības speciālists sniedz savu vērtējumu iestādes iekšējās lietvedības aprites kārtības izveidē, vērtējot, vai personas datu apstrāde atbilst Datu regulas prasībām. Vienlaikus personas datu apstrādes un aizsardzības procedūras Sistēmā nosaka Zemgales plānošanas reģions, kas, būdams pārzinis, arī nosaka, kuros procesos un jautājumos piesaistīt personas datu aizsardzības speciālistu.

[3.5.3] Iesniedzējas personas dati tika padarīti pieejami plašākam darbinieku lokam, kuram šī informācija nebija nepieciešama darba pienākumu veikšanai. Sistēmā Iesniedzējas kolēģiem pieejamie dokumenti saturēja informāciju par Iesniedzējas darba samaksas samazināšanu, kā arī iespējamo darba tiesisko attiecību izbeigšanu. Šīs informācijas publiska pieejamība radīja Iesniedzējai psiholoģisku spriedzi un emocionālu diskomfortu. Tāpēc Iesniedzēja vēlas noskaidrot, kā Zemgales plānošanas reģions nodrošināja Iesniedzējas un citu darbinieku personas datu apstrādes atbilstību Datu regulas 5. panta 1. punktā nostiprinātajiem principiem, kā arī kā tika īstenoti Datu regulas 32. pantā noteiktie tehniskie un organizatoriskie pasākumi personas datu aizsardzībai.

Personāla lietvedībā esoši dokumenti var saturēt personas datus, kas papildus tam var būt arī īpašu kategoriju personas dati (skat. arī Lēmuma 3.4. punktu). Līdz ar to pārzinim (darba devējam) ir jānodrošina šādu datu apstrādes aizsardzība, jo to publiska izplatīšana citu kolēģu starpā var radīt emocionālo spriedzi, personai saskaroties ar citu kolēģu reakciju un viedokli. Vienlaikus, darba devējam ir tiesības apstrādāt personas datus, t.sk. arī īpašu kategoriju personas datus, ja tas ir nepieciešams darba procesa organizācijai un darba pienākumu izpildei. Ņemot vērā, ka Inspekcijas rīcībā nav informācijas tieši kuriem darbiniekiem un kādā apjomā bija pieejami Iesniedzējas personas dati, tad Inspekcija nevar izvērtēt, vai izplatot šo informāciju tika pārkāpti Datu regulas 5. panta 1. punktā minētie principi un Datu regulas 32. pantā ietvertie datu apstrādes drošības nosacījumi, tostarp aizsardzību pret neatļautu vai nelikumīgu apstrādi.

Kā minēts jau iepriekš, pārzinim ir jānodrošina, ka tiek ievērots pārskatatbildības princips. Vērtējot Iesniedzējas aprakstīto personas datu apstrādes situāciju, nākas secināt, ka, apstrādājot personāla lietvedībā esošos personas datus, pārzinim ir īpaši svarīgi ievērot atsevišķus Datu regulas 5. panta 1. punktā nostiprinātos principus. Piemēram, Datu regulas 5. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētais datu minimizēšanas princips, kas lietvedības sistēmas kontekstā nozīmē, ka piekļuve

⁴ Detalizētāk skat. #DVI skaidro informāciju "Kas ir datu aizsardzības speciālists?". Pieejams: https://www.dvi.gov.lv/iv/jaunums/%23DAS_12082022

personāla lietvedības dokumentiem tiek nodrošināta tikai tām personām, kurām tā ir nepieciešama darba pienākumu izpildei. Ja līdzīga satura personāla lietvedības dokumenti tiek padarīti pieejami atšķirīgam personu lokam, nevis tiek izplatīti pēc stingri noteiktiem, vienotiem kritērijiem, tad pastāv risks, ka personas datu apstrāde neatbilst datu minimizēšanas principam. Svarīgs ir arī Datu regulas 5. panta 1. punkta f) apakšpunktā nostiprinātais integritātes un konfidencialitātes princips, nodrošinot personāla lietvedībā esošo personas datu aizsardzību pret neatļautu apstrādi, izmantojot atbilstošus tehniskos un organizatoriskos pasākumus, kuri detalizētāk ir atrunāti Datu regulas 32. pantā. Tas nozīmē, ka situācijā, ja personāla lietvedības dokumenti ir pieejami visiem darbiniekiem vai plašam darbinieku lokam, kuram objektīvi tie nav nepieciešami darba pienākumu veikšanai, tad pastāv risks, ka var notikt konfidencialitātes principa pārkāpums. Papildus tam būtu vērtējams arī Datu regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā nostiprinātais likumīguma, godprātības un pārredzamības princips, proti, vai darbiniekiem ir skaidri saprotams, kādi personas dati un kādiem nolūkiem tiek apstrādāti, un kuriem darbiniekiem vai darbinieku kategorijām ir piekļuves tiesības šiem datiem. Ja darba devējs (pārzinis) nav noteicis vai darbiniekiem nav saprotami izskaidrojis dokumentu klasificēšanas kritērijus, var rasties šaubas par personas datu apstrādes pārredzamību.

Lai izvērtētu, vai pārzinis ir ievērojis iepriekš minētos Datu regulas personas datu apstrādes principus, Inspekcijai būtu jāpārlicinās, ka Zemgales plānošanas reģions ir izstrādājis un ieviesis noteiktu personas datu apstrādes kārtību, kurā šie principi ir nostiprināti. Atbildes vēstulē nav vērtēts, vai Zemgales plānošanas reģionā ir izveidota kārtība personāla lietvedības datu apstrādei un aizsardzībai, un vai šī kārtība atbilst Datu regulas 5. panta nostiprinātajiem personas datu apstrādes principiem, kā arī citām Datu regulas prasībām.

[3.5.4] Iesniedzēja, ievērojot Inspekcijas Atbildes vēstulē minēto, vēlas noskaidrot, kāda informācija būtu nepieciešama, lai Iesniedzēja varētu pierādīt, ka ir notikusi personas datu izpaušana trešajām personām, kurām šie dati nebija nepieciešami darba pienākumu veikšanai. Iesniedzēja arī vēlas noskaidrot, kādi fakti un dokumenti tika izvērtēti, no kādiem avotiem tika iegūta informācija un kā tā tika vērtēta.

Saskaņā ar Datu regulas 57. panta 1. punkta f) apakšpunktā noteikto, uzraudzības iestādei ir jāizskata datu subjekta sūdzība atbilstošā apjomā un saprātīgā termiņā jāinformē sūdzības iesniedzēju par lietas virzību un izmeklēšanas rezultātiem. Sūdzības izskatīšana ietver faktu un lietas apstākļu noskaidrošanu, uzraudzības iestādes secinājumu par attiecīgo darbību atbilstību vai neatbilstību Datu regulas prasībām un lēmuma paziņošanu iesniedzējam. Sūdzībā norādītais jautājums ir jāizmeklē atbilstošā apjomā, proti, jāveic visas nepieciešamās darbības, lai noskaidrotu lietas apstākļus un nodibinātu, vai pārkāpums ir noticis.⁵ Tas nozīmē, ka katrs gadījums ir vērtējams individuāli un nav vienota pierādījumu vai faktu kopuma, kas būtu attiecināms uz visām Inspekcijā izskatāmajām sūdzībām, jo pierādījumu apjoms un to veids katrā konkrētajā gadījumā var būt atšķirīgs. Tomēr Datu regulas 57. panta 1. punkta f) apakšpunkts uzliek pienākumu Inspekcijai iegūt tādu pierādījumu apjomu, kas būtu nepieciešams katras sūdzības izskatīšanai pēc būtības un pienācīgā apjomā.

Vērtējot Iesniedzējas Sākotnējā sūdzībā un Sūdzībā minētos argumentus un apsvērumus, konstatējams, ka Inspekcijas rīcībā nav informācijas, lai pēc būtības sniegtu atbildi uz Iesniedzējas

⁵ Skat. Senāta Administratīvo lietu departamenta 2025. gada 28. februāra lēmuma lietā Nr. SKA-353/2025, 10. un 11. punktu

uzdotajiem jautājumiem, līdz ar to Inspekcijas direktore secina, ka Atbildes vēstulē Iesniedzējas Sūdzība nav izskatīta atbilstošā apjomā, neiegūstot, piemēram, informāciju no pārziņa, vai personāla lietvedībā esošos personas datus apstrādā atbilstoši Datu regulas prasībām.

[3.5.5] Iesniedzēja norāda, ka, veicot [...] pienākumus, Iesniedzējai bija piekļuve citu darbinieku iesniegtajiem pabalstu pieteikumiem un tiem pievienotajiem dokumentiem, piemēram, dzimšanas un miršanas apliecībām, lai gan šie dokumenti nebija saistīti ar Iesniedzējas tiešo amata pienākumu izpildi. Iesniedzēja pievienoja Sūdzībai ekrānuzņēmumu, lai tādējādi pierādītu, ka Iesniedzējai ir redzamas citu nodarbināto iesniegtās dzimšanas un miršanas apliecības.

Ievērojot Iesniedzējas iesniegto informāciju, Inspekcija vērš uzmanību, ka personas datu aizsardzība ir viena no personas pamattiesībām. Pamattiesību aizsardzība ne tikai rada personai noteiktas tiesības, bet arī uzliek pienākumus ievērot citu personu pamattiesības. Personas datu apstrādes gadījumā tas nozīmē, ka ikvienai personai, ievērojot personas datu aizsardzības nozīmi, ir jābūt atbildīgai un aktīvai, pieprasot ne tikai aizsargāt savus personas datus, bet respektēt un ievērot arī citu personu tiesības uz personas datu aizsardzību. Tāpēc gadījumos, ja persona konstatē, ka tai ir piekļuve personas datiem, kuri tai nav nepieciešami darba pienākumu veikšanai, tai ir jārīkojas atbildīgi un jāinformē darba devējs vai datu aizsardzības speciālists par šādu datu pieejamību. Lai darba devējs (pārzinis) varētu izvērtēt, vai attiecīgajā amatā nodarbinātajam ir nepieciešama piekļuve šādam personas datu apjomam.

Kā norādīts jau iepriekš, tad noteiktu darba pienākumu izpildei darba devējs nodarbinātajiem var nodrošināt pieeju personāla lietvedības dokumentos iekļautajiem personas datiem, un Inspekcijai nav kompetences noteikt, kuriem tieši nodarbināto amatiem vai nodarbināto kategorijām būtu jānodrošina piekļuve šādai informācijai. Šis jautājums ir pārziņa kompetencē. Tomēr pārzinim ir jāspēj pamatot, kāpēc noteikta veida piekļuve ir nodrošināta konkrētos amatos nodarbinātajiem, jo tieši pārziņa pienākumus ir izveidot un noteikt personas datu apstrādes kārtību iestādē, un attiecīgi šo aspektu Inspekcija var pārbaudīt, pārliccinoties, vai pārzinis ir izpildījis visus savus pienākumus un datu aizsardzības prasības. Ņemot vērā minēto, secināms, ka Atbildes vēstulē nav atbilstošā apjomā un ar pienācīgu rūpību izskatīta Iesniedzējas Sākotnējā sūdzība, jo netika iegūta informācija vai pierādījumi par to, vai pārzinis ir izpildījis visas nepieciešamās personas datu aizsardzības prasības un pienākumus, nodrošinot, ka piekļuve personāla lietvedības dokumentiem ir tikai tiem nodarbinātajiem, kuriem šī informācija ir nepieciešama darba pienākumu izpildei.

[3.5.6] Iesniedzēja norāda, ka pēc Sākotnējās sūdzības iesniegšanas Inspekcijā, Sistēmā ir veiktas izmaiņas, mainot dokumentu pieejamības statusus. Iesniedzēja uzskata, ka tas tiešā veidā norāda uz to, ka tika pārkāptas Iesniedzējas tiesības. Iesniedzēja vēlas noskaidrot, kādus datus institūcija ir sniegusi Inspekcijai. Iesniedzēja arī lūdz izvērtēt veiktās izmaiņas Sistēmā, lai noteiktu, vai veiktās izmaiņas ir ietekmējušas iepriekšējo datu piekļuves situāciju.

Tas, ka Sistēmā tiek mainīta dokumentu klasifikācijas un pieejamības kārtība, pats par sevi neliecina, ka pirms tam būtu notikusi prettiesiska personas datu apstrāde, jo pārzinis var mainīt datu pieejamības kārtību, izvērtējot konkrētu darbinieku darba pienākumus un tiesības apstrādāt personas datus. Vienlaikus, lai izvērtētu, vai personas datu apstrāde notiek atbilstoši Datu regulas prasībām, ir nepieciešams saņemt pārziņa skaidrojumu par izvēlēto personas datu apstrādes kārtību, procedūru,

veidu kā tiek noteikts dokumentu pieejamības statuss, kurām personām konkrētais dokuments ir nepieciešams darba pienākumu veikšanai utml. Tikai pamatojoties uz iegūto informāciju, Inspekcija var izvērtēt Iesniedzējas Sūdzībā minētos argumentus un apstākļus.

Vienlaikus kā jau tika konstatēts Lēmuma 3.5.4. apakšpunktā Iesniedzējas Sākotnējā sūdzība netika izskatīta atbilstošā apjomā, līdz ar to Inspekcijas rīcībā nav visa informācija, lai pēc būtības izvērtētu Iesniedzējas Sākotnējā sūdzībā un Sūdzībā aprakstītos personas datu apstrādes apstākļus.

[3.5.7] Iesniedzēja norāda, ka atbilde uz Iesniedzējas Sākotnējo sūdzību tika sniegta neievērojot normatīvajos aktos noteiktos termiņus, radot Iesniedzējai šaubas par procesa caurskatāmību un atbilstību labas pārvaldības principam, tāpēc Iesniedzēja lūdz sniegt motivētu skaidrojumu par termiņa neievērošanas iemesliem.

Datu regulas 78. panta 2. punkts nosaka, ka datu uzraudzības iestādei trīs mēnešu laikā ir jāizskata datu subjekta sūdzība. Inspekcija piekrīt Iesniedzējas norādītajam, ka atbilde uz Sākotnējo sūdzību tika sniegta vēlāk nekā Datu regulā noteiktajā trīs mēnešu termiņā, par ko Inspekcijas amatpersona Atbildes vēstulē Iesniedzējai atvainojās. Termiņa kavējums ir radies ievērojamā sūdzību apjoma dēļ, kas ir jāizskata Inspekcijas amatpersonām. Vienlaikus norādāms, ka pieļautais termiņa kavējums nav uzskatāms par pārmērīgu, un termiņa nokavējuma dēļ Iesniedzējai nav radušās negatīvas tiesiskās sekas.

[3.6] Ievērojot šajā Lēmumā konstatēto, secināms, ka Iesniedzējas Sākotnējā sūdzība nav izskatīta atbilstošā apjomā un ar pienācīgu rūpību, jo nav iegūts informācijas un pierādījumu apjoms, kas ļautu Iesniedzējas Sūdzību izskatīt pēc būtības, izvērtējot, vai pārzinis (Zemgales plānošanas reģions), apstrādājot personāla lietvedības dokumentos esošos personas datus, ir nodrošinājis Datu regulā paredzētās personas datu apstrādes un aizsardzības prasības.

Ņemot vērā minētos faktiskos un tiesiskos apstākļus, pamatojoties uz Datu regulas 5. pantu, 32. pantu, 57. panta 1. punktu f) apakšpunktu, 77. panta 1. un 2. punktu, 78. panta 2. punktu, Administratīvā procesa likuma 76. panta trešo daļu, 79. panta pirmo daļu, 81. pantu, 89. pantu pirmo daļu, 91. panta ceturto daļu, Inspekcija

nolemj:

- atzīt Datu valsts inspekcijas amatpersonas faktisko rīcību – 2026. gada 21. aprīļa Inspekcijas atbildes vēstuli Nr. 2-4.2/788-N – par prettiesisku;
- uzdot Inspekcijas Uzraudzības nodaļai atkārtoti izskatīt Iesniedzējas 2026. gada 14. janvāra sūdzību, izvērtējot sūdzībā norādītos faktiskos apstākļus.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmo un otro daļu lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, savukārt lēmumu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Paziņošanas likuma 9. panta otrajā daļā noteikts, ka dokuments, kas sūtīts pa elektronisko pastu, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188. pantu un 189. panta pirmo daļu un Fizisko personu datu apstrādes likuma 24. panta otro daļu un Tieslietu padomes 2025. gada 24. jūlija

lēmumu Nr. 48 “Par tiesām, to darbības teritorijām un atrašanās vietām” var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja adreses (deklarētās dzīvesvietas adreses, papildu adreses (Dzīvesvietas deklarēšanas likuma izpratnē) vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas.

Direktora p.i.

L.Dilba